

DRUŠTVENE VESTI

Ormož. Nova zgodovinska igra v petih dejanjih Pivčev »Mlinarjev Janez« se vprizori v ormoški društveni dvorani v nedeljo dne 11. januarja popoldne ob treh. Igra je nova in velezanimiva iz leta 1456, iz zgodovine celjskih grofov in teharskih plemičev. Igra je dramatizacija Kočevarjevi povesti o mlinarjem Janezu, je nadaljevanje Funtek-Parmove opere »Urh, grof Celjski«. Povec kaže početje celjskih grofov, bežigradske temne ječe, trpljenje Teharčanov in njihovih hčera, častne boje teharskih sinov, zmago krščanske kreposti nad krutostjo in zvižajo, boje s Turki pred Belgradom, nastop Janeza in Marjetice, njuno suženstvo v Alžiru in srečno vrnitev na slavne Teharje. K mnogobrojni udeležbi vabi Prosvetno društvo v Veliki Nedelji.

Formin. Človek kot družabno bitje si ne more želeti boljšega, kot je zvesti sodrug, dober prijatelj, ob katerega se zaupno opira srce v tugi in veselju; človeštvo vobče je veličanska družba, v kateri smo neposredno vezani eden na drugega v širjem in ožjem pomenu. To misel družabnosti in iskrenosti razume in tudi po sorazmerni možnosti udeležuje v bližnji okolici Izobraževalno društvo v Osluševcih. To društvo nam je dne 28. decembra oskrbelo v hiši gostoljubnega Antona Venta dobro uspelo veselico, ki je imela lep družaben značaj. Pozdrav, Zvočne pesmi, godba, osobito pa »Maticova« humoristična predstava je izzvala iz gostov prav dobro razpoloženje.

*

Pesem narave.

Pesem vod.

Tako malo je znano, da potok šumlja po napevu, da imajo tekoče vode svoje muzikalične zakone.

To čudno prikazen sta prvič opazovala ter ugotovila pred desetletji nemška fizika Ernst ter Albert Heim. Dognala sta, da izvirajo glasovi tekočih

vod od tega, ker povzročajo nagli tok v vodi majhne zračne mehurčke, ki se, dospevši na površje, razpočijo. Pri toku vode se dogaja nešteto najneznatnejših eksplozij. Pri eksplozijah se vedno ponavljajo trije določeni glasi: C, E in G, ki tvorijo C dur akord. Pri vodopadih se pridruži trem omenjenim glasom še nizki F. Počasi žuboreči potokček prepeva v glasih: C, E, G; šumeča reka, manjši vodopadi pojejo pesem v F, C, E in G glasovih. Pri najbolj silovitih vodopadih prevlada nizki F vse druge glase, kakšen je pač tok vode in po tem nadkriljuje ta ter oni glas tako, da se glasi pesem tekočih vod vedno v C duru.

Pesem dreves.

Tudi šuštenje ter bučanje gozdov se vrši po godbenih zakonih. Smrekovi ali jelkin gozd šumi čisto drugače nego listnato drevje. So drevesa, kojih šumenje doni kakor orgle. V parku egipčanskega mesta Kairo raste več akacij, ki povzročajo pri najbolj lahmem pišu vetra flavine koncerte. Te vrste akacij imajo dolge trne, katere izdolbejo posebne žuželke in jih preluknjajo. Skozi luknjice piska veter, kakor bi igral na flauto. Raziskovalec Afrike Jurij Schweinfurth je odkril v Šiluk deželi cele gozdove flavta akacij, iz katerih se razlega pri vetrovnem vremenu daleč slišna godba kakor iz tisočih flaut. Domačini se ogibljejo v nepoučenem praznoverju piskajočih gozdov.

Pesem mrtve narave.

Ne prepeva nam samo živa narava, celo kamenje doni ter kriči, celi hribi dajejo od sebe daleč slišne glasove. Stari kameniti stebri tožijo ter jočejo pri vzhajanju solnca. Po zapuščenih dolinah zvonijo zvonovi iz nevidnih zvonikov. Morske obali pretresa pisk tromb. Baš beleženo so dejstva, katera bomo dokazali na sledečih vzgledih:

Pri egipčanskem mestu Theben stoji bogzna koliko tisočletij stari Memnonov steber, ki je izklesan iz granita. Kakor hitro posijejo na steber prvi žar

ki vzhajajočega solnca, se razlegajo iz njega najbolj mični valčki. Godbo iz Memnonovega stebra razlagajo z razliko med nočno ter dnevno temperaturo. Že staroegipčanski svečeniki so opazovali muziciranje stebra in so ga izrabili v svoj prid. Kot dobri fiziki so ustavili v steber posebno napravo, ki je pojačevala čudno godbo in vzbujala pri prostemu narodu božanstveno občudovanje ter čiščenje. Pojačevalna naprava je seve že davno — davno propadla, a muziciranje in seve neojačeno je ostalo v stebru do danes.

Severno od Egipta na iz sv. pisma znanem Sinajskem polotoku, naletimo glasove od sebe dajajoče čudo posebne vrste. Pri ribiški vasi Tur ob morski obali je komaj 100 m visok peščen grič, kateremu pravijo »hrib zvonov« in ki pada zelo strmo proti obali. Oni, ki so že plezali na stožičasti grič, so slišali in čujejo še danes pri suhem vremenu čudne, zvonjenju podobne glasove pod nogami. Ako plezalec postoji, mu doni naprej pod nogami in glas se razgublja le počasi. Ako potnik nadaljuje pot proti vrhu, mu zvoní neprestano pod nogami. Tamnošnji beduini pripovedujejo tujcem pravljico o začaranem krščanskem samostanu, kje ga zvonjenje se glasi iz notrajnosti griča. Hrib je po tej pripovedki proklet od mohamedanskega Alaha in radi tega zdivjajo kamele karavan, ako morajo mimo.

Omenjeni »grič zvonov« so raziskovali že v najnovejših časih vsi mogoči raziskovalci, naravoslovci ter učenjaki. Vsak je podal glede zvonjenja svojo lastno razlago, vendar ni nobena verjetna.

V Nemčiji je znana »pojoča dolina v Thronecken«. Med visokima, z gozdovi porastenima hriboma se raztega tamkaj globoko zarezana dolina, ki ima le eden izhod proti jugo-zapadu. Že v starodavnih časih je veljala dolina v Thronecken kot prebivališče duhov brez miru in se je vse z največjim strahom ogibalo. Potniki so čuli pri belem dnevu zvonjenje, pojoče človeške glasove in razne druge skrivnostne od-

Ste naročeni na list

NEDELJA

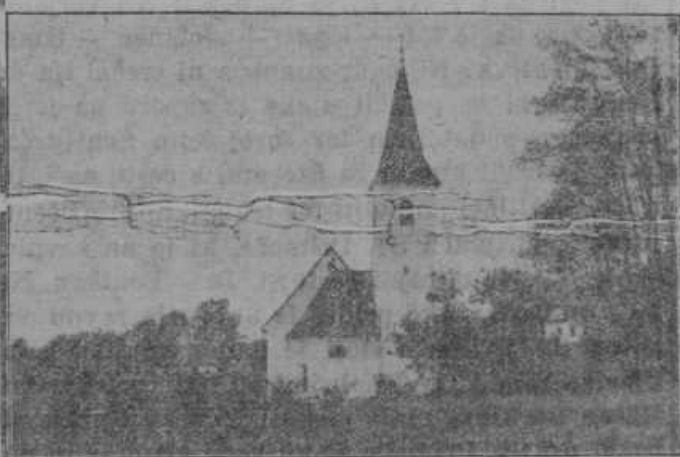
?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijatelj« in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Šimškov trg 20

Guzajeva rojstna hiša na levo od podružne cerkve sv. Primoža.

stovalo za prerejo družine. Treba je bilo na dni. V tej borni primoški kočuri je bil rojen Franc Guzaj dne 12. novembra 1839 kot zakonski sin Antona in Ane, rojene Mravljak.

Okolica Sv. Primoža je odprta na levo od

St. Jurja, proti desni je obdana od gozda in bil kraj, ako bi ne peljala skozi cesta, precej samotna in se mu je mogoče približati čisto neopaženo.

Tudi našega ubeznika ni videl nikdo, dokler ni stopil pred mater ob ognjišču. Prestrašila se je, ko jo je ogovoril in so jej ušle nekako preseščene besede: »Jezus, Marija, ti si, Franc! Odkod za božjo voljo si se uzel? Saj si bil zaprt v Celju?«

»Za božjo voljo, in vi mati ste verjeli, da je vaš sin res tat in so ga obsodili po pravici, ker je stegnil prste čisto po nepotrebnem po tuji lastnini?«

Mati si je utrnila solzo na to uprašanje, se useknila, pogledala sinu v oči in ga pobožala po glavi z zagotovilom: »Veliko se govori po fari o naši hiši. Bog mi je priča, da sem znala, da boš prišel in mi boš povedal, da so te oropali po nedolžnem dobrega imena, kakor so ga že ukradli davno naši hiši.«

(Dalje.)

meve. Tajnost te dolinice še nikakor ni pojasnjena od znanstvenikov.

Ali so tudi Prekmurci — celoletni naročniki »Slovenskega Gospodarja« — zavarovani?

Iz Prekmurja dobivamo dopise, če so tudi Prekmurci zavarovani. Sporočamo, da tudi za nje velja ista ugodnost kakor za vse druge od letos naprej. — Prijatelji našega lista v Prekmurju, opozorite na to svoje znance!

Maribor. Tukaj je umrla Marija First v višoki starosti 80 let. Rojena je bila 1851 v Mariboru. Živela je pri svoji hčerki v Mariboru. Blagi pokojni ostani ohranjen časten spomin!

Sv. Jurij na Pesnici. Pred kratkim se je vrnila tukaj lepa slavnost. Naš gospod župnik je posvetil Haričovo hišo na Jedlovniku božjemu Srcu. Pri tej priliki so zbrali prijatelji revnega dijaštva za Dijaško kuhinjo v Mariboru 200 Din. Vsem darovalcem izreka najlepšo zahvalo odbor Dijaške kuhinje.

Ribnica na Pohorju. Bog je rešil dne 30. decembra minulega leta hudega trpljenja 42 let staro ženo in mater Zofijo Lipuš, soprogo našega cestarja Antona Lipuš. Deset mukoplnih let je bila reva priklenjena popolnoma na postelj ter navezana na tujo pomoč. Požrtvovalni mož in dobra hčerka Berta sta si prizadevala kar največ mogoče ji bridko stanje vsaj olajšati, zakar bo njima in še ostalima dvema otrokoma gotovo izprosil mamica-mučenica pri Bogu najboljšo plačilo. Bolezen si je nakopala pred leti s tem, da je prebrižna z delom prezgodaj vstala iz porodne postelje. Naj trpinka v miru počiva! Ostalim naše globoko sožalje! — Snega dosihmal nismo imeli še mnogo. Tudi posebnega mraza še ne, kakor običajno rad pritisne pri nas skoro sleherni zimo čez božične praznike. Ta čas se po naših hišah zlasti zvečer pridno čitajo časopisi, Mohorjeve knjige itd. — Posebno oživela je cesta proti Vuhredu. Devet voznikov iz Oplotnice je dospelo k nam vozit že obdelano kamenje iz kamnoloma g. E. Erlich-a v Hudemkotu. Sodijo, da ga bo nad 80 vagonov; je namreč to skoro ves zaostanek iz poletja in jeseni, ko kamen ni našel pravega trga. Enako število pomaga tudi domačih voznikov, ki so veseli, da imajo za služek. Bo li podjetje z delom kaj zopet začelo, nam pa še ni znano. — Z novim letom je otvoril v Hudemkotu gostilno mlad, a vrlo podjeten posestnik Viltušnik Ignac. Ker s pridno ženo Lenčko uživata oba glas kot poštena, krščanska in nadvse vljudna zakonska, je tudi nju gostilna priporočilna. Posebno pripravna pa bo ta gostilna dati okrepčila in prenočišče vsem izletnikom, došlim od vuhreškega kolodvora na našo Veliko Kopo. Želimo mnogo sreče!

Tinje na Pohorju. Dne 22. decembra smo pokopali p. d. Skrinjarjevo mater Marijo Smogavec iz Planine. Na sedmini se je na predlog gospoda logarja Ferdinanda Gradišnik nabralo za občinske reveže 100 Din. Hvaljevredno!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Kakor vsako leto, tako smo tudi ob zadnjih božičnih praznikih z vso slovesnostjo obhajali vsakoletno tridnevno. Udeležba od strani domačinov

in iz sosednih župnij je bila vse tri dni jako velika, ob sklepu pa naravnost veličastna. Upajmo, da ob božičnih praznikih nismo zastoj prosili za ljubi nebeški mir, pač pa, da nam ga bo božje Dete v obilni meri delilo celo nastopno leto. Krona in zaključek vsej tridnevni pa je bil v nedeljo, na god nedolžnih otročičev, ko je bil v cerkvi slovesni sprejem nad 140 šolarjev v Marijin vrtec. Dolgo namreč se je še od raznih strani izražala želja, da bi se tudi za naše šolarčke ustanovila cerkvena organizacija, ki bi bila nekako središče in ognjišče, v katerem bi se zbirali naši otroci ter v njej iskali in dobivali pravega Kristusovega in Marijinega duha, duha pobožnosti, poštenosti, samozataje in pravega viteštva. Otroci sami so tudi že prav nestrpno čakali trenutka, ko se jim bodo pripelje na prsi Marijine svetinje. In to hrepenenje se jim je na god nedolžnih otročičev tudi izpolnilo. Naj božje Dete blagoslovlja ves Marijin vrtec in vse njegove člane, privabi naj pa v vrtec tudi otroke onih staršev, ki so v strahu, da bi mogoče njihovim otrokom kaj škodovalo, ako bi v cerkveni organizaciji slišali kaj verskega pouka! — Silno nas je pred dobrim tednom pretresla strašna novica, ki je prišla iz negovske občine, kjer je desetletni paglavec na premišljen način umoril in oropal staro ženo. Kje tiči vzrok temu grdemu, nezaslišanemu otroškemu zločinu, tako smo se vsi vprašali. Odkod ta otroška pokvarjenost? Najbrž v vzgoji. Kako je torej silne važnosti, da se otroci vzgajajo v samozataji, poštenosti, sploh v krščanskem duhu. Daj, ljubi Bog, da se kaj takega nikdar več ne pripeti med Slovenci!

Sv. Andraž v Slov. gor. Poleg kmetijsko-nadaljevalne šole, ki se je ustanovila lansko leto, in poleg močne kmetijske podružnice smo na Novega leta dan ustanovili tudi sadjarsko in vrtnarsko podružnico. Število članstva sicer ni veliko, vendar pa bo štela podružnica okrog 30 članov. Na ustanovnem občnem zboru, ki ga je vodil pripravljalni odbor s predsednikom g. Drago Predanom na čelu in tajnikom g. Vinko Jurančičem, se je izvolil sledeči podružnični odbor: Predsednik Toš Tomaž, podpredsednik Kostanjevec Franc, tajnik Vinko Jurančič, blagajnik Rudolf Čobec. Odborniki pa: Alojz Družovič, Vojsk Franc, Zorko Jakob, Josip Suhač in Drago Predan. Izvoljeni odbor nam jamči, da bo podružnica v svojem prekoristnem delovanju dobro uspevala. Podružnica si bo nabavila lastno sadno škropilnico in bo že v bližnji pomladi na ta način skušala zatirati številne sadne škodljivce. Novo ustanovljeni podružnici želimo obilo uspehov!

Sv. Jurij ob južni Zel. Pred nedavnim časom se je pojavil v sredini naše okolice neki človek, ki mu ob večerih nikakor ne da zaspati, predtve ne izvrši svoje nočne službe. Ima neko navado, ki nam pa ni prav nič po volji. Ta nepovabljen gost se prav rad pojavlja v tihih večerih okrog nekaterih hišnih okenc in napenja svoja ušesa, da bi si kaj nabavil za svoj jeziček. Pravijo, da ima pač tako bolezen, da mu haje zoper to ne pomaga prav nobena roža za lek. Upati pa je, da se vendar znajde kak doktor, ki mu bo podpisal pravi recept za nabavo zdravil, da se ta kuga preveč ne razpase.

Šmarje pri Jelšah. Lepo božičnico nam je pripravila naša romarska cerkev s krasno razsvetljavo, okrašenimi drevesci in lepo urejenimi že četrto stoletja starimi jaslicami. Pa to božično veselje nam je skalila smrt ugledne posestnice Marije Lorger, po domače Gro-

bovsce v Pristavi 6, ki je bila na Štefanovo ob izredno veliki udeležbi pokopana. — Vse dni od Božiča do Kraljevega nas po stari navadi nas obiskujeta naša vrla gospoda dušna pastirja, da nam prinašata blagoslov in novoletne pozdrave. Iskreno hvaležni smo jima za to! — Rojencev smo imeli v minulem letu 81, umrlih 60, poročenih pa 21 parov.

Boštanj. V sredo dne 24. decembra zvečer ob 10. uri je šla Antonija Konc v Krškem na dvorišče, da obseka božično drevesce na primerno dolžino. Kar zagleda dober korak ob strani, da stoji vpognjen moški, ki zakriva s klobukom obraz. Deklica zakliče: »Kdo je?« Mesto odgovora je počil strel in je imela takoj štirikrat prestreljena črevesa. Zločinac je zbežal. Deklico so odpeljali z rešilnim avtom v bolnico ter so takoj izvršili operacijo. Upati je, da okrevi.

Rečica ob Savinji. Naša župna cerkev, posvečena sv. Kanciju, je bila zadnja leta potrebna popravila, zlasti kar se tiče slikarije. Prečastiti g. duhovni svetnik je ob desetletnici svojega pastirovanja dal našo župno cerkev v poletnem solčnem času od slikarjev tako lepo preslikati, da jo je veselje gledati. — Kvaterni teden pred Božičem smo imeli sveti misijon, katerega so vodili trije č. gg. misijonarji iz Celja. Pridige so bile prav dobro obiskane. Hvala vsem, ki so nam omogočili, odnosno priredili duhovno obnovenje. Naj bi njegovi sadovi ostali trajni!

Bukovžlak. Neizprosna smrt se je začela v zadnjem času oglašati tudi v naši vasi. Pred dobrim mesecem smo spremili k večnemu počitku 83letno Uršulo Ostrožnik. Pokojnica je bila dolgo vrsto let dobra in verna gospodinja v Bukovžlaku. Kljub svojim osmim križem je še vedno opravljala vsa lažja dela. — V dobi enega meseca ji je sledil 92letni mož Franc Ostrožnik. Res lepo starost je dosegel s svojim zmernim življenjem, tako da je bil zadnji čas eden najstarejših v naši župniji. Občudovanja vreden je bil njegov spomin na stara leta, skoro vsak važnejši dogodek je vedel označiti z natančnim datumom. S svojim humorjem nas je zabaval veliko zimskih večerov. Dolgo let je bil cerkveni ključar ter zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Nekaj dni pred smrtjo je še tožil, ker mu je tako vid opešal, da ni mogel več čitati tega tako priljubljenega lista. Oba pogreba sta dokazala, kako sta oba rajna bila pri ljudeh splošno priljubljena. Zanimivo je tudi to, da v tej hiši že ni bilo 57 let nobenega mrljca, a sedaj pa kar dva v enem mesecu. Blagopokojnikoma svetila večna luč! Vsem ostalim pa izražamo naše iskreno sožalje!

★

P. Rozman.

Podporni sklad viničarjev.

»Strokovna zveza viničarjev« ni samo organizacija borbe za pravice viničarjev, kjer je to potrebno, ampak je predvsem organizacija stanovske samopomoči na temelju krščanske vzajemnosti, ustvarjene po prizadevanju naših najboljših in najzavednejših tovarišev viničarjev, kateri v svojem obubožanem bratu in sotrpnu vidijo obenem tudi sliko svojega stanu kot celote. Zategadelj njim je medsebojna vzajemnost, sloga in pomoč nad vse drugo, ne iščejo v organizaciji le sebe in svojih koristi, marveč se žrtvujejo za dobrobit vseh svojih, doprinašajo za to skupnost tudi najtežje žrtve in premagovanja, zavedajo se,

meve. Tajnost te dolinice še nikakor ni pojasnjena od znanstvenikov.

Ali so tudi Prekmurci — celoletni naročniki »Slovenskega Gospodarja« — zavarovani?

Iz Prekmurja dobivamo dopise, če so tudi Prekmurci zavarovani. Sporočamo, da tudi za nje velja ista ugodnost kakor za vse druge od letos naprej. — Prijatelji našega lista v Prekmurju, opozorite na to svoje znance!

Maribor. Tukaj je umrla Marija First v višoki starosti 80 let. Rojena je bila 1851 v Mariboru. Živela je pri svoji hčerki v Mariboru. Blagi pokojni ostani ohranjen časten spomin!

Sv. Jurij na Pesnici. Pred kratkim se je vrnila tukaj lepa slavnost. Naš gospod župnik je posvetil Haričovo hišo na Jedlovniku božjemu Srcu. Pri tej priliki so zbrali prijatelji revnega dijaštva za Dijaško kuhinjo v Mariboru 200 Din. Vsem darovalcem izreka najlepšo zahvalo odbor Dijaške kuhinje.

Ribnica na Pohorju. Bog je rešil dne 30. decembra minulega leta hudega trpljenja 42 let staro ženo in mater Zofijo Lipuš, soprogo našega cestarja Antona Lipuš. Deset mukoplnih let je bila reva priklenjena popolnoma na postelj ter navezana na tujo pomoč. Pozrtvovalni mož in dobra hčerka Berta sta si prizadevala kar največ mogoče ji bridko stanje vsaj olajšati, zakar bo njima in še ostalima dvema otrokoma gotovo izprosila mamica-mučenica pri Bogu najboljšje plačilo. Bolezen si je nakopala pred leti s tem, da je prebrižna z delom prezgodaj vstala iz porodne postelje. Naj trpinka v miru počiva! Ostalim naše globoko sožalje! — Snega dosihmal nismo imeli še mnogo. Tudi posebnega mraza še ne, kakor običajno rad pritisne pri nas skoro sleherni zimo čez božične praznike. Ta čas se po naših hišah zlasti zvečer pridno čitajo časopisi, Mohorjeve knjige itd. — Posebno oživela je cesta proti Vuhredu. Devet voznikov iz Oplotnice je dospelo k nam vozit že obdelano kamenje iz kamnoloma g. E. Erlich-a v Hudemkotu. Sodijo, da ga bo nad 80 vagonov; je namreč to skoro ves zaostanek iz poletja in jeseni, ko kamen ni našel pravega trga. Enako število pomaga tudi domačih voznikov, ki so veseli, da imajo za služek. Bo li podjetje z delom kaj zopet začelo, nam pa še ni znano. — Z novim letom je otvoril v Hudemkotu gostilno mlad, a vrlo podjeten posestnik Viltušnik Ignac. Ker s pridno ženo Lenčko uživata oba glas kot poštena, krščanska in nadvse vljudna zakonska, je tudi nju gostilna priporočilna. Posebno pripravna pa bo ta gostilna dati okrepčila in prenočišče vsem izletnikom, došlim od vuhreškega kolodvora na našo Veliko Kopo. Želimo mnogo sreče!

Tinje na Pohorju. Dne 22. decembra smo pokopali p. d. Skrinjarjevo mater Marijo Smogavec iz Planine. Na sedmini se je na predlog gospoda logarja Ferdinanda Gradišnik nabralo za občinske reveže 100 Din. Hvala levdno!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Kakor vsako leto, tako smo tudi ob zadnjih božičnih praznikih z vso slovesnostjo obhajali vsakoletno tridnevno. Udeležba od strani domačinov

in iz sosednih župnij je bila vse tri dni jako velika, ob sklepu pa naravnost veličastna. Upajmo, da ob božičnih praznikih nismo zastoj prosili za ljubi nebeški mir, pač pa, da nam ga bo božje Dete v obilni meri delilo celo nastopno leto. Krona in zaključek vsej tridnevni pa je bil v nedeljo, na god nedolžnih otročičev, ko je bil v cerkvi slovesni sprejem nad 140 šolarjev v Marijin vrtec. Dolgo namreč se je še od raznih strani izražala želja, da bi se tudi za naše šolarčke ustanovila cerkvena organizacija, ki bi bila nekako središče in ognjišče, v katerem bi se zbirali naši otroci ter v njej iskali in dobivali pravega Kristusovega in Marijinega duha, duha pobožnosti, poštenosti, samozataje in pravega viteštva. Otroci sami so tudi že prav nestrpno čakali trenutka, ko se jim bodo pripelje na prsi Marijine svetinje. In to hrepenenje se jim je na god nedolžnih otročičev tudi izpolnilo. Naj božje Dete blagoslovlja ves Marijin vrtec in vse njegove člane, privabi naj pa v vrtec tudi otroke onih staršev, ki so v strahu, da bi mogoče njihovim otrokom kaj škodovalo, ako bi v cerkveni organizaciji slišali kaj verskega pouka! — Silno nas je pred dobrim tednom pretresla strašna novica, ki je prišla iz negovske občine, kjer je desetletni paglavec na premissljen način umoril in oropal staro ženo. Kje tiči vzrok temu grdemu, nezaslišanemu otroškemu zločinu, tako smo se vsi vprašali. Odkod ta otroška pokvarjenost? Najbrž v vzgoji. Kako je torej silne važnosti, da se otroci vzgajajo v samozataji, poštenosti, sploh v krščanskem duhu. Daj, ljubi Bog, da se kaj takega nikdar več ne pripeti med Slovenci!

Sv. Andraž v Slov. gor. Poleg kmetijsko-nadaljevalne šole, ki se je ustanovila lansko leto, in poleg močne kmetijske podružnice smo na Novega leta dan ustanovili tudi sadjarsko in vrtnarsko podružnico. Število članstva sicer ni veliko, vendar pa bo štela podružnica okrog 30 članov. Na ustanovnem občnem zboru, ki ga je vodil pripravljalni odbor s predsednikom g. Drago Predanom na čelu in tajnikom g. Vinko Jurančičem, se je izvolil sledeči podružnični odbor: Predsednik Toš Tomaž, podpredsednik Kostanjevec Franc, tajnik Vinko Jurančič, blagajnik Rudolf Čobec. Odborniki pa: Alojz Družovič, Vojsk Franc, Zorko Jakob, Josip Suhač in Drago Predan. Izvoljeni odbor nam jamči, da bo podružnica v svojem prekoristnem delovanju dobro uspevala. Podružnica si bo nabavila lastno sadno škropilnico in bo že v bližnji pomladi na ta način skušala zatirati številne sadne škodljivce. Novo ustanovljeni podružnici želimo obilo uspehov!

Sv. Jurij ob južni Zel. Pred nedavnim časom se je pojavil v sredini naše okolice neki človek, ki mu ob večerih nikakor ne da zaspati, predtve ne izvrši svoje nočne službe. Ima neko navado, ki nam pa ni prav nič po volji. Ta nepovabljen gost se prav rad pojavlja v tihih večerih okrog nekaterih hišnih okenc in napenja svoja ušesa, da bi si kaj nabavil za svoj jeziček. Pravijo, da ima pač tako bolezen, da mu haje zoper to ne pomaga prav nobena roža za lek. Upati pa je, da se vendar znajde kak doktor, ki mu bo podpisal pravi recept za nabavo zdravil, da se ta kuga preveč ne razpase.

Šmarje pri Jelšah. Lepo božičnico nam je pripravila naša romarska cerkev s krasno razsvetljavo, okrašenimi drevesci in lepo urejenimi že četrto stoletja starimi jaslicami. Pa to božično veselje nam je skalila smrt ugledne posestnice Marije Lorger, po domače Gro-

bovsce v Pristavi 6, ki je bila na Stefanovo ob izredno veliki udeležbi pokopana. — Vse dni od Božiča do Kraljevega nas po stari navadi nas obiskujeta naša vrla gospoda dušna pastirja, da nam prinašata blagoslov in novoletne pozdrave. Iskreno hvaležni smo jima za to! — Rojencev smo imeli v minulem letu 81, umrlih 60, poročenih pa 21 parov.

Boštanj. V sredo dne 24. decembra zvečer ob 10. uri je šla Antonija Konc v Krškem na dvorišče, da obseka božično drevesce na primerno dolžino. Kar zagleda dober korak ob strani, da stoji vpognjen moški, ki zakriva s klobukom obraz. Deklica zakliče: »Kdo je?« Mesto odgovora je počil strel in je imela takoj štirikrat prestreljena črevesa. Zločinac je zbežal. Deklico so odpeljali z rešilnim avtom v bolnico ter so takoj izvršili operacijo. Upati je, da okrevi.

Rečica ob Savinji. Naša župna cerkev, posvečena sv. Kanciju, je bila zadnja leta potrebna popravila, zlasti kar se tiče slikarije. Prečistiti g. duhovni svetnik je ob desetletnici svojega pastirovanja dal našo župno cerkev v poletnem solčnem času od slikarjev tako lepo preslikati, da jo je veselje gledati. — Kvaterni teden pred Božičem smo imeli sveti misijon, katerega so vodili trije č. gg. misijonarji iz Celja. Pridige so bile prav dobro obiskane. Hvala vsem, ki so nam omogočili, odnosno priredili duhovno obnovenje. Naj bi njegovi sadovi ostali trajni!

Bukovžlak. Neizprosna smrt se je začela v zadnjem času oglašati tudi v naši vasi. Pred dobrim mesecem smo spremili k večnemu počitku 83letno Uršulo Ostrožnik. Pokojnica je bila dolgo vrsto let dobra in verna gospodinja v Bukovžlaku. Kljub svojim osimim križem je še vedno opravljala vsa lažja dela. — V dobi enega meseca ji je sledil 92letni mož Franc Ostrožnik. Res lepo starost je dosegel s svojim zmernim življenjem, tako da je bil zadnji čas eden najstarejših v naši župniji. Občudovanja vreden je bil njegov spomin na stara leta, skoro vsak važnejši dogodek je vedel označiti z natančnim datumom. S svojim humorjem nas je zabaval veliko zimskih večerov. Dolgo let je bil cerkveni ključar ter zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Nekaj dni pred smrtjo je še tožil, ker mu je tako vid opešal, da ni mogel več čitati tega tako priljubljenega lista. Oba pogreba sta dokazala, kako sta oba rajna bila pri ljudeh splošno priljubljena. Zanimivo je tudi to, da v tej hiši že ni bilo 57 let nobenega mrljca, a sedaj pa kar dva v enem mesecu. Blagopokojnikoma svetila večna luč! Vsem ostalim pa izražamo naše iskreno sožalje!

★

P. Rozman.

Podporni sklad viničarjev.

»Strokovna zveza viničarjev« ni samo organizacija borbe za pravice viničarjev, kjer je to potrebno, ampak je predvsem organizacija stanovske samopomoči na temelju krščanske vzajemnosti, ustvarjene po prizadevanju naših najboljših in najzavednejših tovarišev viničarjev, kateri v svojem obubožanem bratu in sotrpnu vidijo obenem tudi sliko svojega stanu kot celote. Zategadelj njim je medsebojna vzajemnost, sloga in pomoč nad vse drugo, ne iščejo v organizaciji le sebe in svojih koristi, marveč se žrtvujejo za dobrobit vseh svojih, doprinašajo za to skupnost tudi najtežje žrtve in premagovanja, zavedajo se,

da so na pravi poti in da je le v dejanju mo- goče zadostiti pravi ljubezni do bližnjega, ki mora predvsem dičiti člane krščanske, delav- ske, strokovne organizacije.

Najboljši dokaz, kaj vse zmore prava sta- novska vzajemnost in sila organizacije, je go- tovo naš »Podporni sklad«, katerega smo si organizirani viničarji ustanovili še le komaj pred tremi leti in nam pokazuje najlepše us- pehe. V tej kratki dobi obstoja »Podpornega sklada« je bilo članom izplačanih sledeče: 188 poročniških podpor v znesku 9179 Din, 1112 bolniških podpor v svoti 49.102 Din, ne- zgodnih podpor 103 v svoti 5521 Din in 102 posmrtninskih podpor v svoti 28.080 Din. — Vseh podpor je bilo skupaj 1504 izplačanih v celotni svoti 91.882 Din. Za viničarski stan, posebej pa za našo »Strokovno zvezo« so v da- našnjih razmerah to številke, ki pomenijo ve- liko. Pa kdo se briga za našega bolnika, kdo za mater delavko v njenih poročnih boleči- nah, kdo ob telesni nezgodi in celo takrat ta- krat, ko zapoje mrtvaški zvon? Za viničarja sploh malokdo, po navadi pa celo nihče. Tu- kaj je potem naša organizacija na svojem me- stu. Ravno v podpornem skladu moremo si najbolj medsebojno pomagati. Z združenim delom in s skromnimi prispevki smo že veli- ko storili in mnogim med nami smo odpo- mogli ravno v trenutku, ko so postali pozab- ljeni od vseh drugih. Koliko več pa bi lahko še storili, ako bi bili vsi viničarji organizira- ni v naši »Strokovni zvezi viničarjev« in če bi ne bilo še toliko tovarišev brezbržnih za svojo stanovsko skupnost, kakor jih je še da- nes! Kar je drugim delavcem »Okrožni urad za zavarovanje delavcev«, to je skoro nam naš »Podporni sklad«. Razlika je pri tem le tolika, da je prvi z zakonom določen, in da morajo k zavarovanju prispevati tudi delo- dalci, tukaj pa je zavarovanje v »Podpor- nem skladu« prostovoljno, plačano le od naš viničarjev samih. Če se omenijo zraven naš »Starostni sklad« kot ravno tako prostovoljno zavarovanje zoper starost in onemoglost, ne more prav nihče izpodbiti priznanja »Stro- kovni zvezi viničarjev«, da je več kakor do- danes vsi drugi storila na gospodarskem, so- cialnem in tudi kulturnem polju za viničar- ski stan. V današnjih razmerah bi ne smelo biti več vseeno, če je viničar organiziran ali pa ne. Organizirani imamo že danes velike skupne vrednosti, ne visijo naše potrebe le samo na naših gospodarjih, ampak si priza- devamo, da se z vsemi združenimi silami u- premo prevelikemu obubožanju ali takozvani proletarizaciji. Zato bi morali biti tudi vsi vinogradniki na tem interesirani in bi morali še svoje viničarje v organizacijo navajati, — njim tu pa tam celo kaj pomagati k plačanju članarine, posebej v brezposelnem času, na- mesto da se jih tu pa tam od organizacije še odgovarja.

Sedaj smo ustanovili še poseben »Posmr- tninski sklad«. Iz podpornega je treba izločiti posmrtninske podpore v korist drugim pod- poram. Vsi redni in podporni člani »Strokov- ne zveze viničarjev« morejo pristopiti s celi- mi svojimi družinami v ta posmrtninski sklad. Po enoletnem članstvu se izplača za umrlim članom najvišja podpora 1000 Din, po pollet- nem članstvu pa 500 Din. Ako se število čla- nov zelo poviša, se vzporedno povišajo tudi posmrtnine, ali pa se iz poviškov zbere pose- ben rezervni fond, iz katerega bi se naj izpla- čevale posmrtnine v zimskih in brezposelnih časih, to je takrat, ko se denar za članarino najtežje dobi. Sprejmejo se le člani v starosti do 70 let in otroci stari čez dve leti. Članari- na znaša 50 para, se plača dvakratno naprej.

Tolika članarina se plača le samo v vsakem tretjem smrtnem slučaju, vendar pa skupno za tri slučaje naprej, po položnici, ki jo vsaki družini pošlje načelstvo »Strokovne zveze vi- ničarjev«. Družini, ki se želi zavarovati pri tem posmrtninskem skladu, se pošlje tudi to- zadevni poslovnik in pristopnica v podpis. A vendar se ne sprejmejo taki, ki niso že redni, bodisi podporni člani »Strokovne zveze vi- ničarjev«. Pristopijo lahko tudi družine majer-jev, malih posestnikov in drugih, toda morajo kot podporni člani za vsako leto najmanj 25 Din prispevati v dobro »Strokovni zvezi vi- ničarjev«.

Zavarovanje v tem »Posmrtninskem skla- du« bo gotovo v največji meri moglo odpo- moči premnogim iz največje stiske in boče v gotovih slučajih ob smrti roditelja ostalim služila tudi za primerno doto. Zahtevki tega posmrtninskega zavarovanja so malenkostni, zato za vse viničarje tudi izvedljivi, samo le dobre volje je treba in zaupanja v skupno moč.

Viničarji vseh gor in krajev! Zavarujte se, organizirajte se! Zdržite se vendar iz svoje stanovske brezbržnosti in brezceljnosti! Samo taka je pot k boljši bodočnosti, druge ni! Morda še kateri ne zna, kam bi se obrnil. Piše naj na naslov »Strokovna zveza viničar-jev«, Ljutomer, Slamnjak št. 50.

Novčije.

V Parizu je umrl v starosti 78 let maršal Joffre, ki je začetkom vojne u- stavil z za Francoze zmagovito bitko ob Marni prodiranje Nemcev proti Pa- rizu.

Hud potres na Grškem. Dne 4. jan. je hudo poškodoval potres grško me- sto Korint, ki je bilo že lansko leto malodane uničeno po potresu. Prebi- valstvo je zbežalo pod milo nebo pod šotore. Človeških žrtev ni bilo.

Biseromašnik Edvard Janžek umrl. V Rimskih Toplicah je umrl 4. janu- arja biserni mašnik Edvard Janžek v starosti 86 let. Rodil se je 16. februarja 1844 v Podgorju pri Slovenjgradcu. Kaplanoval je na Vidmu, Podsredi, bil provizor v Zagorju in od 1882 do 1892 župnik v Šmarjeti pri Rimskih topli- cah. Od 1892 do 1896 je župnikoval v Sevnici, odkoder se je vrnil leta 1896 nazaj v Šmarjeto, kjer je vodil župnijo do leta 1913, ko je stopil stalno v po- koj. Bodi mu ohranjen časten in hvale- žen spomin!

Ustanovitev izvozne vinarske zadru- ge v Mariboru. V Mariboru se je dne 2. t. m. na posvetovanju zastopnikov vi- narskih zadrug iz vse dravske banovine sklenila ustanovitev skupne izvoz- ne vinarske zadruge, ki bo imela na- log, da najde čim več novih tržišč za vino iz dravske banovine. K novi iz-vozni zadrugi je pristopilo razen Ma- riborske kletarske zadruge tudi vseh ostalih devet vinarskih zadrug v naši banovini. Članice izvozne zadruge mo- rejo postati samo zadruge. Načelnik izvozne zadruge je znani rodoljub po- sestnik gospod Fran Thaler iz Št. Ilja v Slov. gor.

K poslovni številki: 760 a

Odpravek.

Potrdilo.

Podpisani Dr. Barton Anton, javni notar v Mariboru, potrdim in posvedočim, da se je

dne tridesetega decembra leta tisoč devetsto tridesetega resnično vršil dejanski postopek, kakor je doslovno in v celoti naveden v sle- dečem, na eni, s kolekom za dva dinarja ko- lekovani poli pisanem zapisniku.

Prijavljeno v svrhu odmere taks in pri- stojbin pod pr. vp. št. 11 — Davčna uprava Maribor dne 2. 1. 1931

Pristojbin pristo!

(L. S.) Jakopin s.r. Masten s.r.
Poslovno število: 760/a.

Zapisnik,

ki ga je sestavil Dr. Bartol Anton, javni no- tar v Mariboru, dne tridesetega 30. decem- bra 1930 leta tisoč devetsto tridesetega leta v poslopju tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Po naročilu upravnštva »Slovenskega go- spodarja« v Mariboru odnosno gospoda Hra- stelja Franca, podravnatelja tiskarne sv. Ci- rila, je šel podpisani javni notar ob petnajsti uri v tiskarno sv. Cirila v Mariboru, Koro- ška cesta št. 5, na dvorišču, pritlični, desni trakt.

Tu so bili navzoči gospodje in gospodična: 1.) Hrastelj Franc, podravnatelj; — 2.) Hro- vatini Albin, tehnični ravnatelj; — 3.) Zgonc Franc, nadstrojnik; — 4.) Uršič Ivan, pomož- ni strojnik in 5.) Pajk Pavla, uslužbenka tis- karne sv. Cirila v Mariboru, vsi v Mariboru.

Predmet

je ugotovitev števila naklade lista »Sloven- ski gospodar«, ki se tiska v tiskarni sv. Ci- rila in izhaja kot tednik vsako sredo v Ma- riboru.

Tehnični ravnatelj gospod Hrovatin Albin razkaže podpisanemu, javnemu notarju v omenjenem prostoru montiran rotacijski-tis- karski stroj tvrdke »Koenig & Bauer« št. 61055 (šestdesetdesetisoč petdesetpet), ki je popolnoma pripravljen za pogon. — Na onem koncu rotacijskega stroja, kjer se vsak, posamezen, že natisnjen izvod poslednjikrat pregane in iztisne iz stroja, je pritrjen auto- matični števec, ki nosi označbo tvrdke »Schaffer & Budenberg — Magdeburg — Buckau št. 52354«, ima šest ovalnih odprtih za številke, in sicer od desne na levo, prva za jednice, druga za desetice, tretja za sto- tice, četrta za tisočice, peta za desetstisočice, šesta za stotisočice in je zaključen z majhno ključavnicco, ktere ključek vroči gospod teh- nični ravnatelj podpisanemu javnemu notarju s prošnjo, da prisostvuje natisu lista »Slo- venski gospodar« in ugotovi število naklade.

Podpisani javni notar se je nato prepričal in ugotovil, da je števec v redu zaključen in, da je v vsaki od šestih številčnih odprtih po- stavljena številka 0 ničla — ter shranil vro- čeni mu ključek v svoji listnici.

V sporazumu vseh navzočih, da se celotna naklada, četudi s čezurnim delom, še danes natisne, se je odredil pogon stroja in je sled- nji začel delovati ob petnajsti uri šestnajst minut.

Podpisani javni notar je štetje automatič- nega števca nadzoroval in ugotovil, da brez- hibno deluje.

Zgane in iz stroja na rešetce porinjene izvode lista je gospodična Pajk Pavla, koli- kor jih je mogla vsakokrat zajeti v svoj na- ročaj, oddajala skozi zidno odprtino v poleg tiskarniškega prostora se nahajajočo odpre- mo sobo, nezgane ali pretrgane izvode pa polagala v za to pripravljeni zaboj.

Ob dvajseti uri dvajsetpet minut, ko je ka- zal števec število dvajsetstisoč sto 26.100 se je s tiskom prekinilo ter po beležkah pod- pisanega javnega notarja ugotovilo, da vse- buje gorenje število tudi sto eno prazno šte- vilko, ki so nastale vsled premikanja toza- devnih strojnih delov ob prekinenju in v svrhu čiščenja stroja, ko se je pogon vršil z ročnim vrtenjem stroja, kakor tudi tristo šestdesetšest (366) za odposiljatev neporabnih izvodov, torej skupno štiristo šestdeset se- dem števil, ki jih je treba za potrebno, od- premno število izvodov še nadomestiti.